

Világosság

A Romániai Magyar Népi Szövetség napilapja

KOLOZSVAR, 1950 június 10. szombat. A B A 4 L E J VII. ÉVFOLYAM, 133. SZÁM.

Elmélet és gyakorlat az iskolákban

Június az iskolások legnehezebb hónapja. Most feszül meg a legkeményebben erejüket növendékek és tanárok egyaránt. Még pár nap s már itt is van az évvégi nagy számadás ideje: a vizsga. A diákok számot adnak arról, hogy miképpen érték meg a szocialista építéshöz rájukháruló feladatok nagyságát, mennyire voltak méltóak a Párt és az egész dolgozó nép bízalmára és szerető gondoskodására.

A vizsga ideje azonban nemcsak a diák, hanem a tanár számára is bizonyágtétel ideje. A vizsga mindennél ékezőbb jelzi, hogy a tanár eleget tett-e felelősségteljes feladatának, annak a nagy követelménynek, amelyet hatalmas iramban épülő hazánk kaderszükséglete szab ki. Kifejtett-e olyan munkát, amelyet az ország dolgozóitól elvárhatnak: felkészülten lépnek-e a diákok felsőbb osztályokba, politikailag jól képzett, elméleti és gyakorlati tudással jól felszerelt szakemberek kerülnek-e a termelésbe?

Számtalan tapasztalattal zárul ez az iskolai év. Ragadjuk ki az iskolák egyik központi kérdését: az elmélet és a gyakorlat problémáját. Ez a kérdés szerte az országban minden munkahelyen felmerül. És különösen élesen merül fel éppen a kéderképzés szellemi műhelyeiben: az iskolákban. Olyan káderekre van szükség, akik az iskolában szerzett ismereteket a mindennapi életben, a gyakorlatban, a termelésben hasznosítani tudják. Nem könnyűmolyok kellene, hanem olyan szakemberek, akik a szabályokat, formulákat és tetteket anyagi erővé, több vassá, szénné, kenyérré, magasabb életszínvonalra képesek átalakítani.

Ezen a téren még komoly tenivalók vannak. Nem egy iskolánkban tapasztalható az a jelenség, hogy ugyanazok a diákok, akik örömmel és lelkesedéssel vesznek részt a gyakorlatokon, valóságos kerülek az elméleti tantárgyakat s ezekből tanulmányi eredményük is gyenge. Vajon csak a diák hibás-e ebben? A diákokat terhel-e a felelősség azért, ha valamelyik tantárgyból egy egész osztály alacsony színvonalon áll? Nem. Legalább ugyanolyan mértékben felelős érte a nevelő is. Arról van szó ebben az esetben, hogy az illető anyag elszakad az élettől, behiflázandó formula-halmazává válik — s így unalmas is.

Nézzünk meg néhány példát. A kolozsvári „Unirea” üzem mellett működő gépápari szakmai középiskola növendékei örömmel járnak műhelygyakorlatra, ugyanakkor azonban a kémiai órákon az óralátogatás gyakran alig éri el az 50 százalékot. Miért van ez? Azért, mert diktálás után kell megtanulniuk sok elméletet, ugyanakkor pedig azt sem tudják, hogy milyen színné a nátrium, kálium, kalcium, vagy más vegyi anyag. Elmélet a kísérlet, a gyakorlat s a tananyag holt adathalmazává válik. Ugyanehhez az iskolában Török Sándor tanár szemléltető példákkal teletűzdelt előadás-módjával életteljessé tudja tenni a számtanórát is. A növendékek így képesek alkalmazni a tanulatokat, következőképpen a tananyag az építés céljait szolgálja. Pedig nem állítható,

hogy a számtan kevésbé elvont tudományág lenne, mint a kémia.

A györgyfalvi elemi iskola második ciklusában is sok kívánnivalót hagy maga után az óralátogatás. Ennek nem utolsó sorban az az oka, hogy az oktatás folyamata elszakad az élettől, nem kapcsolódik a dolgozó földművesek gyerekeinek érdeklődési köréhez. Igen jellemző, hogy miközben a tanár a szemléltető eszközök hiányáról panaszkodik, a székény tetején összesavarva porosodik egy sorozat kiváló szovjet színes szemléltető kép, amely pedig nemesak a gyermekeknek, hanem a felnőtt dolgozó földműveseknek is komoly segítséget nyújthatott volna mindennapi munkájukban.

Az ilyen mulasztások teszik egyhanguvá, unalmasá az órákat. De ezen túlmenően az is következik, hogy a megtanult, illetve bemagolt anyag rövid idő alatt elhalványul, szerte-foszlik, semmi hasznót nem hajt a szocializmus építésében. A tanuló alapos, elméleti és gyakorlati felkészültségét a tanár lelkiismeretessége biztosíthatja. Hiba az is, ha bizonyos órákat gyors egymásutánban összezsúfolnak s aztán hosszabb szünetet tartanak azért, hogy a tanárnak egymásután több nap szabadideje legyen — mint ahogy teszik ezt Györgyfalván és Bácon is.

A vizsgák sikere, az új kérdések kérdése mélyesen jelenlétűs üggye az egész dolgozó népnek. A tanárnak pedig, akire a Párt ilyen jelentőségteljes feladatot bízott, a legszemélyesebb és a legbensőbb ügyének kell tekintenie a feladat sikeres megoldását. Olyan ügynek, amelyet nem lehet személyi kérdések alávetni. A szovjet pedagógusok, tanárok nagyszerű példája legyen a vezető fonál a mi nevelőnk számára is. Nevelőinknek Makarenko pedagógiai elveit kell belegyökereztetniük iskolánk mindennapi életébe. Jó példát szolgáltat erre a kolozsvári 23. számú elemi iskola, ahol Makarenko szellemét nemesak az oktatásban, hanem a szülők közé is beviszik. A szülők számára rendszeresített műsoros értekezleteken feldolgozzák Makarenko munkáinak egy-egy részét. Ennek során sikerült olyan mély kapcsolatot kiépíteni az iskola s a család között, hogy a szülők belső ügyüknek, szívügyüknek tekintik az iskola kérdésével s állandó gondoskodással veszik körül a tanintézetet. De jó példát szolgáltat a villamospari szakiskola is, amelynek munkáját a vizsgák küszöbén olyan rendszeresség és fegyelmezett-ség jellemzi, amely a nevelés folytán a diákok belső magatartásává vált.

Az ilyen példának kell lelkesítően hatniuk, hogy a vizsgák eredményei ebben az évben minőségileg felülmúlják az eddigi eredményeket. Alapvető szerepük van ebben a nevelőknek. A tanár munkáját nehéz normákkal és számadatokkal lemérni: de benne van a keze alól kiképzett káderek megdöntött normáiban, épülő hazánk vívmányában, az Hruscának a béke ügye mellett való harcos kiállásában. Ezért érdemes és ezért kell nevelőinknek türelemmel és odaadással oktatniok a jövő harcos, építő nemzedékét.

Egyre lendületesebben haladnak a betakarítási előkészületek

A több kenyérért folyó küzdelemben a dolgozó földművesek nagyszerű eredményeket valósítanak meg a gyomlálási, kapálási munkák teljesítése, valamint az aratás előkészítése során. Levelezőink beszámolnak arról, hogy ezeket a munkákat a dolgozó földművesek versenyben végzik. A versenyszerű mennyiségi és minőségi munka azt eredményezte, hogy az egész ország területén bőséges termés ígérkezik.

FEJERDEN MEGJAVÍTOTTÁK A CSEPLŐKET

A kolozsmegyei Fejérd község dolgozói már befejezték az első kapálást s nagy lendülettel végzik a második kapálást is. A gyomirtási munkálatok idejére beindított munkaversenyek során mennyiségi és minőségi munkateljesítéssel ifjú Kálló András, Kovács János, Rácz János és id. Kálló András tüntek ki.

A DOLGOZÓ FÖLDMŰVESEKNEK TUDNIUK KELL AZT, HOGY A KULÁKOK NEM ÜLNEK ÖLBETETT KÉZZEL, NEM NÉZIK TÉTLENŰL EZT A HATALMAS ÉS RENDKÍVŰ JELENTŐS KAMPÁNYT. AZ OSZTÁLYELLENESÉG FOKOZNI FOGJA ELLENESZEGŰLÉSÉT, MINDEN UTON IGYEKSEK MAJD SZABOTÁLNI A TERMÉSBEGYŰJTÉST. A KULÁKOK AZON LESZNEK, HOGY FÖLDJÜKET BELEPJE A GAZ, AZZAL AZ ALÁVALÓ SZÁNDEKKAL, HOGY A DOLGOZÓ NÉP ÉLELMÉZÉSÉNEK ÁRTSÁNK. KÜLÖNBŐZŐ CSALAFINTASÁGOKKAL ARRA FOGJÁK BUZDITANI A DOLGOZÓ PARASZTOKAT, HOGY NE SIENSENEK, HOGY VÁRJÁNAK ESŐRE VAGY SZÉP IDŐRE. AZ AGITÁTOROKNAK KELL ELSŐKNEK LELEPLEZNIÜK A KULÁKŰZELMEKET, MOZGÓSÍTANI A DOLGOZÓ PARASZTOKAT, HOGY AZ ELLENESÉGES ŰZELMEKET MEGELŐZZÉK.

A fejrdei ideiglenes bizottság alapos munkatervet készített a traktorok, cséplőgépek megjavítására, valamint a begyűjtési munkálatok előkészítésére. Június 7-ig községünkben a traktorokat, cséplőgépeket teljesen kijavították, üzemképes állapotba helyezték — írja Miszti György levelező.

BŐSHÁZAN BEFEJEZTEK A GYOMIRTÁST

A szilvágyi Bősháza községből Fóris György levelezőnk arról számol be, hogy a gyomlálást teljesen befejezték és az első kapálást június 6-ig 90 százalékban teljesítették. A mezőgazdasági szerszámok javítása is befejeződött. A bősházai dolgozó földművesek a lucerna, lóherekaszással foglalkoznak.

MUNKAVERSENY KISSÁRMÁSON

Kissármás kolozsmegyei köz-

ségben is befejeződtek a gyomlálási munkálatok. Az első kapálást 85 százalékban teljesítették. Egyes dolgozók, akik hátul kullogtak a vetési csata teljesítésével, még nem fejezték be az első kapálást, de a tömegszervezettek utcafelelősei, irányítói felvilágosító és mozgósító munkát végeznek, hogy a szomszédos községekkel szervezett munkaversenyekben ne maradjunk le. — írja Nagy Julia levelezőnk.

BETAKARÍTÁSRA KÉSZÜLNEK MAGYARVÁL-KON

Magyarvafkó, kolozsmegyei községben a szalmásgabonák gyomlálását június 1-ig befejezték. A betakarítási munkálatokra az előkészületeket megtették. Az eddigi mezőgazdasági munkálatok teljesítésében Vincze F. Erzsébet és özvegy Bandiko Andrásné tüntek ki — közli Kocsis Erzsébet levelezőnk.

Megtalálták az Egyesült Államok bukaresti követsége tisztviselői által elsüllyesztett lőszeret és fegyvert

BUKAREST. — Zamfir Nicolae, bukaresti, Prof. Cartoianuca 8 szám alatti lakos az Egyesült Államok katonai attaséja Batiste-utca 33 szám alatti irodájának hivatali szolgája levelet intézett a Scanteia szerkesztőségéhez, amelyben közli, hogy Reynolds John szakaszvezető és Bird Biron tizedes, a fent említett iroda tisztviselői május 2-án az Egyesült Államok katonai attaséjának C. D. 158 jelzésű tehergépkocsiján Snagova szállítottak négy ládát, amelyben önműködő fegyverek és lőszer volt. A lőszeret a sn-

govi tóba dobták a Hutschpiller Herschel kapitány, az Egyesült Államok helyettes bukaresti katonai attaséja által lakott villa kikötőjénél.

A levél alapján a hatóságok kiszállítottak a helyszínre és a jelzett helyen megtalálták a lőszeret. Több ezer különböző típusú és nagyságú lövedéket találtak, amely azelőtt az Egyesült Államok követsége épületének pincéjében volt.

E tény újabb azt bizonyítja, hogy az angolszász imperialisták a „diplomácia” leple alatt folytatják kémtvékenységüket és nép-

ellenes mesterkedésüket. Aknamunkájukban felhasználják a belső ellenséget, a volt kizsákmányoló osztály maradványait, a fasiszta elemeket, titoista ügynököket és a kulákokat. A snagovi tóból kiszedett lőszeret és fegyvert arra figyelmeztet, hogy az angolszász imperialisták szövetkezve a belső ellenséggel, minden lehető módot és eszközt felhasználnak népi demokratikus rendszerünk aláaknázására és új háború kirobantására. A munkásosztály azonban éber és minden ilyen irányú mesterkedést leleplez és megakadályoz.

ORSZÁGUNK minden tájáról

OKTÓBERRE TERMEL SZENET A ZSILVÖLGYI BARTHA JÓZSEF CSOPORTJA

A zsilvölgyi élbányászok között is kitűnik Bartha József lapényi bányász csoportja, amely rendszeresen 4 normát teljesít naponta. A csoport kitűnően szervezte meg a munkát és pontosan vezeti a grafikont. Ódaadó és lelkiismeretes munkával a Bartha-csoport május 29-én befejezte a harmadik évnegyed termelési előirányzatát és októberre fejt a szenet. Bartha csoportján kívül nagy eredményeket ért el a szocialista verseny

során Tomoioaga Stefan lapényi bányász csoportja, amely augusztus utolsó napjaira termel. Az aninószai bányában dolgozó Manólla Vasile csoportja és a zsiaci bányában dolgozó Kopetin Géza csoportja augusztus első felére termel.

SZOCIALISTA VERSEJ NYEKKEL ÚJ MUNKA-EREDMÉNYEK FELÉ

A szatmármegyei Fogyasztási Szövetkezetek Szövetsége RDNSz tagjai, a RDNSz Kongresszusa tiszteletére a város minden állami üzletéből szocialista versenyre szólították a női alkalmazottakat.

A verseny folyamán a szövetkezeti szövetség asszonyai már eddig is eredményes munkát végeztek. Fáradságot nem kímélve, munkájukat lényegesen megjavították. Ugyanakkor felvilágosító levelezést szerveztek a megye dolgozó parasztságával. Leveleikben magyarázzák meg a falusi asszonyoknak, mit jelent a békeharc, hogyan kell harcolniok ezért az igaz ügyért.

MOSAS ÉS JAVÍTÁS NÉLKÜL 35 EZER KILOMÉTERT EGY MOZDONYON

Gábor János kolozsvári mozdonyvezető vállalta, hogy két mosás között 30 ezer kilométert tesz meg mozdonyával, nagy érdeklődést keltett a vasutasok körében. Gábor János példájától ösztönözve, Popa Constantin. Munkaérdemrenddel kitüntetett mozdonyvezető és a 231.068-as mozdonyon dolgozó munkatársa vállalták, hogy mosás és javítás nélkül megtesznek 35 ezer kilométert. A csoport becsülettel teljesítette a vállalt kötelezettséget és május 28-ra 35.392 kilométert tett meg anélkül, hogy a mozdony egyetlen mozdulást vagy javítást bevitték volna a fűtőházba. A nagy teljesítmény által 1.148.230 lej értékű fűtőanyagot és kenőolajat takarítottak meg.

Aláírták a magyar-román kulturális egyezmény egyéves munkatervét

Budapesten néhány napja folyó magyar-román kulturális vegyesbizottsági tárgyalások eredményeképpen hétfőn a külügyminisztérium tanácstermében aláírták a kulturális egyezmény új munkatervét. A munkatervet magyar részről Majláth Jolán, a Kulturális Kapcsolatok Intézetének főtitkára, a magyar tárgyalóbizottság elnöke, román részről dr. Melinescu Nicolae külügyminisztériumi főosztályvezető, a román bizottság elnöke írták alá.

Az ünnepélyes aktusnál jelen voltak magyar részről Losonczy Géza, Boldizsár Iván és Szávai Mándor államtitkárok, a magyar bizottság tagjai, továbbá a külügyminisztérium főosztályvezetői és osztályvezetői. Román részről Malinescu Aurel, a Román Népköztársaság budapesti követe, Hatos és Pacurariu tanácsosok és a román bizottság tagjai.

Népek harca a békéért

A nyugatnémetországi amerikai katonák aláírják a békefelhívást

BERLIN. — (Agerpres.) Mainzban (Nyugatnémetország amerikai megszállási övezete), az amerikai hadsereg nagyszámú néger katonája aláírta a stockholmi békefelhívást.

Bajorországban és Hessenben több amerikai katona tüntetett a stockholmi békefelhívás aláírása alkalmából és tüntetett Nyugatnémetország újra fellegyverzési politikája ellen.

MILÁNÓBAN 100.000 EMBER ÍRTA ALÁ A BÉKEFELHÍVÁST A KAMPÁNY ELSŐ ÓRAIBAN

RÓMA. — (Agerpres.) Junius 4-én, vasárnap Milánó városa Gorla munkásnegyedében lezajlott tüntetéssel megkezdődött a stockholmi békefelhívás aláírására indult mozgalom. Milánóban ebben a munkásnegyedében a második világháború bombatámadásai folytán 300 gyermek vesztette életét.

A kampány első óráiban már 100.000 milánói ember írta alá a békefelhívást, amelyet Gorla munkásnegyed bombázása alkalmával elpusztult gyermekek anyái írtak alá elsőnek.

NAGY KÉSZÜLŐDESEK ELŐZIK MEG AZ AUSZTRIAI BÉKEHÍVEK ELSŐ KONGRESSZUSÁT

BÉCS. — (Agerpres.) Ausztriában lázasan készülnek a június 10-én és 11-én Bécsben megtartandó ausztriai békehívek első kongresszusára. A készülődések a stockholmi békefelhívás aláírására indított kampány hatalmas sikere jellemzi. Jelentések szerint Ausztriában eddig több mint 300 ezer ember írta alá a békefelhívást. Bécsben 150.000 ember a békefelhívás aláírásával tett hitet rendíthetetlen békeakarataról.

Az osztrák békevédelmi bizottság jelenti, hogy Jean Laffitte, a Béke Hívei Világkongresszusa Állandó Bizottsága irodájának főtájkára is részt vesz az ausztriai békehívek első kongresszusán. A kongresszuson részt vesznek a Lengyel Köztársaság, a Csehszlovák Köztársaság, Olaszország, Svédor-

szág és több más ország képviselői is.

ÉRTEKEZLETET TARTOTTAK A BÉKE SVÉDORSZÁGI HÍVEI

STOCKHOLM. — (Agerpres.) Junius 4-én, a béke svédországi hívei értekezletet tartottak a svéd fővárosban. Az értekezleten 300 kiküldött vett részt, akik 166 demokratikus szervezetet képviseltek. Ott voltak az értekezleten Göteborg, Kiruna, Vassteras és Eskilstuna városok békevédelmi bizottságainak képviselői is.

Az értekezlet résztvevői egyhangulag kiáltványt fogadtak el, amelyben kéri a béke összes híveit, az összes demokratikus szervezeteket és Svédország békevédelmi harcú bizottságait, hogy sokszorozzák meg erőfeszítéseiket a stockholmi békefelhívás aláírására indított kampányban, hogy tanúsítsanak több kezdeményezést a széles néptömegeknek a stockholmi békefelhívás aláírására való mozgósításban, hogy terjesszék ki a békéért folytatott harcot azáltal, hogy a városokon és falvakon újabb békevédelmi bizottságokat létesítenek.

Nem teljesíti feladatát az ENSZ Európai Gazdasági Bizottsága

GENF. — (Agerpres.) Arutjunjan, a Szovjetunió képviselője, az ENSZ Európai Gazdasági Bizottságában a június 2-án reggel megtartott ülésen elmondott felszólalásában rámutatott arra, hogy a Gazdasági Bizottság és munkaszervei — az albizottságok — nem teljesítik a rájuk háruló feladatokat.

Az áruelhelyezés kérdésével foglalkozva Arutjunjan többek között a következőket mondta: „A bizottság szervei figyelmen kívül hagyták azt a tényt, hogy az áruelhelyezés terén egyes nyugateurópai országoknak az USA-támadó gazdasági politikájának eredményeképpen vannak nehézségei.”

— Meg kell állapítani, — mondotta a továbbiakban Arutjunjan, — hogy az áruelhelyezés kérdése azért is súlyosbodik, mert az Egyesült Államok nyomására több nyugateurópai ország diszkriminációs (különbséget tevő) kereskedelmi politikát folytat a keleteurópai országokkal és a Szovjetunióval szemben.

Arutjunjan a Szovjetunió küldöttségének nevében javasolta, hogy adjanak utasítást a külkereskedelmi albizottságnak, hogy tervezetét dolgozzon ki az európai országok egymás közötti, különösen a nyugateurópai és keleteurópai országok közötti kereskedelmének fejlesztésére.

— A Gazdasági Bizottság nem haladhat el szólanul a tevékenységével kapcsolatos kérdések egyik legkomolyabbja mellett. Ennek következtében a Szovjetunió küldöttsége — mondotta Arutjunjan — a következő javaslatot nyújtja be: 1. Utasítani kell a Gazdasági Bizottság végrehajtótitkárát, hogy két hónapos határidőn belül készítsen jelentést azokról az intézkedésekről, amelyek elősegíthetnék a munkanélküliség csökkentését és a munkanélküliek helyzetének javítását; ugyancsak készítsen jelentést a munkások és alkalmazottak realitárainak csökkentését megakadályozó intézkedésekről. 2. Az említett kérdéseket kapcsolják be a munkaerő kérdéseket foglalkozó albizottság feladatkörébe

szolgálóik Albánia elleni ferveire. A tárgyalás leplezte azokat a szökött albán háborús bűnösöket, akik külföldön szövik árulásukat az albán nép ellen.

Az ügyész a továbbiakban rámutatott arra, hogy a kémbanda Albániába küldése időben egybeesett a görög monarcho-fasizisták múlt év augusztusi provokációjával. Megerősíti ezt a kapcsolatot az a táviratváltás is, amely a diverzán csoport és az olasz belügyminiszter között folyt le és amelyben az olasz belügyminiszter éppen abban az időben kért katonai adatokat ügynekeitől. Továbbá bizonyítékokat szolgáltatnak erre a vádlottaknál talált nagyfontosságú katonai okmányok.

Az ügyész halálbüntetést kért mindhárom vádlottra.

A június 6-i, reggeli főtárgyalási napon a bíróság meghallgatta a védőbeszédet, majd eldöntött kihirdette az ítéletet, amely szerint Ethem Csiako, Kaso Jupa és Lukman Lufti vádlottakat, akik az amerikai és más idegen hatalmak kémizdatóiban állottak, az albán nép ellen elkövetett súlyos bűntettek miatt golyó által végrehajtandó halálbüntetésre ítélték.

szolgálóik Albánia elleni ferveire. A tárgyalás leplezte azokat a szökött albán háborús bűnösöket, akik külföldön szövik árulásukat az albán nép ellen.

Az ügyész a továbbiakban rámutatott arra, hogy a kémbanda Albániába küldése időben egybeesett a görög monarcho-fasizisták múlt év augusztusi provokációjával. Megerősíti ezt a kapcsolatot az a táviratváltás is, amely a diverzán csoport és az olasz belügyminiszter között folyt le és amelyben az olasz belügyminiszter éppen abban az időben kért katonai adatokat ügynekeitől. Továbbá bizonyítékokat szolgáltatnak erre a vádlottaknál talált nagyfontosságú katonai okmányok.

Az ügyész halálbüntetést kért mindhárom vádlottra.

A június 6-i, reggeli főtárgyalási napon a bíróság meghallgatta a védőbeszédet, majd eldöntött kihirdette az ítéletet, amely szerint Ethem Csiako, Kaso Jupa és Lukman Lufti vádlottakat, akik az amerikai és más idegen hatalmak kémizdatóiban állottak, az albán nép ellen elkövetett súlyos bűntettek miatt golyó által végrehajtandó halálbüntetésre ítélték.

RENKIVÜL SÜLYOS GAZDASÁGI HELYZET JUGOSZLÁVIÁBAN

SZÓFIA. — (Agerpres.) A Szófiában megjelenő „Új Idők” című lap „Tito költségvetése a mai Jugoszlávia gazdasági zűrzavarának bizonyítéka” címen cikket közöl.

Milentic Popovics, a Tito klílik külkereskedelmiügyi és pénzügyminisztere az új költségvetés bevezetése alkalmával elmondott beszédében kijelentette, hogy az 1949. évi költségvetést év egyike a legsötétebbeknek. A bevételi tervet nem teljesítették. Ugyancsak nem teljesítették a társadalmi biztosításra és általában a beruházásra előirányzott tervet. Az egyedül terv, amely 100 százalékosan teljesítették, a katonai előirányzatok és az államadóságok fizetésének teljesítése, amely államadóságok jelentős részét képezik a volt királyi udvar tartozásai és az Egyesült Államok, Anglia, Franciaország, stb. tulajdonában volt és államostott vállalatokért fizetett kártérítés Milentic Popovics beszédében kénytelen volt beismerni, hogy az utóbbi években Jugoszlávia költségvetése komoly veszteségekkel zárult és ezeknek a veszteségeknek fedezésére az Állami Bank arany fedezet nélküli bankjegyeket bocsátott ki, amely inflációt idézett elő és így állandóan csökkent a munkások realbére.

— Nem kétséges — írja a továbbiakban a lap — hogy a jugoszlávai dolgozók a munkások-

tálv vezetésével vissza tudják állítani a nagy áldozatok árán és hősi harcokkal kivívott történelmi sikereiket és visszatérítik Jugoszláviát a szocializmus építésének útjára.

TOVÁBB FOLYIK A VÁDLOTTAK KIHALLGATÁSA A PRÁGAI KEMPERBEN

PRÁGA. — (Agerpres.) A prágai államügyészség a csehszlovák kémek és árulók büntetésének június 5-i reggeli főtárgyalási napján kihallgatta Zdenek Peska vádlottát, a szocialdemokrata párt volt tagját, a Károlyi Egyetem volt tanárát.

Peska vádlott a szocialdemokrata párt legreakciósabb képviselői illegális csoportja által kidolgozott program legfőbb értelmi szerzője volt. Ennek a programnak ugyan-ugy, mint az illegális bizottságnak célja az volt, hogy erőszakkal megdöntse a jelenlegi népi demokratikus rendszert. Peska kém adatokat szolgáltatott Gaisnak, a csehszlovák nép árulójának.

A törvényesek ezután kihallgatta Vojta Dunder vádlottát, aki beismerte bűnösségét és elmondotta, hogy tevékeny részt vett a Vojta Benes és Peska vádlottak által létesített illegális bizottság államfelforgató munkájában. Vádlott a Csehszlovák Köztársaság belső helyzetéről rendszeresen közölt adatokat Gaisnak Ezeket az adatokat a Csehszlovákiában tartózkodó Posse Brazdova svéd állampolgár közvetítésével juttatta el Gaisnak. Kihallgatása után kérte a törvényeseket, hogy legyen kímélettel iránta, mivel őszinte beismerő vallomást tett.

A többi vádlottak kihallgatása folyik.

Az Unesko által a napokban kiadott proszúrában Jose de Castro, brazil egyetemi tanár azt írja, hogy „Délamerika háromnegyed részét krónikus éhség-övezetnek lehetne nyilvánítani”. Az egyetemi tanár a proszúrában rámutat arra, hogy a délamerika kontinens „a világ gyenge élelmészeti és éhség-övezete az amerikai tőkésék könyörtelen kizsákmányolása miatt”.

LONDON. — (Agerpres.) Az Unesko által a napokban kiadott proszúrában Jose de Castro, brazil egyetemi tanár azt írja, hogy „Délamerika háromnegyed részét krónikus éhség-övezetnek lehetne nyilvánítani”. Az egyetemi tanár a proszúrában rámutat arra, hogy a délamerika kontinens „a világ gyenge élelmészeti és éhség-övezete az amerikai tőkésék könyörtelen kizsákmányolása miatt”.

LONDON. — (Agerpres.) Az Unesko által a napokban kiadott proszúrában Jose de Castro, brazil egyetemi tanár azt írja, hogy „Délamerika háromnegyed részét krónikus éhség-övezetnek lehetne nyilvánítani”. Az egyetemi tanár a proszúrában rámutat arra, hogy a délamerika kontinens „a világ gyenge élelmészeti és éhség-övezete az amerikai tőkésék könyörtelen kizsákmányolása miatt”.

LONDON. — (Agerpres.) Az Unesko által a napokban kiadott proszúrában Jose de Castro, brazil egyetemi tanár azt írja, hogy „Délamerika háromnegyed részét krónikus éhség-övezetnek lehetne nyilvánítani”. Az egyetemi tanár a proszúrában rámutat arra, hogy a délamerika kontinens „a világ gyenge élelmészeti és éhség-övezete az amerikai tőkésék könyörtelen kizsákmányolása miatt”.

LONDON. — (Agerpres.) Az Unesko által a napokban kiadott proszúrában Jose de Castro, brazil egyetemi tanár azt írja, hogy „Délamerika háromnegyed részét krónikus éhség-övezetnek lehetne nyilvánítani”. Az egyetemi tanár a proszúrában rámutat arra, hogy a délamerika kontinens „a világ gyenge élelmészeti és éhség-övezete az amerikai tőkésék könyörtelen kizsákmányolása miatt”.

Irodalmi életünk fejlődési szakaszait tükrözi az „Utunk” száz száma

„Az „Utunk”, a RNK magyarul nyelvű irodalmi és kritikai folyóiratának századik száma nem régen hagyta el a sajtót. E 100. számban annak a nagy fejlődésnek szakaszai tükröződnek, amelyen irodalmi életünk — szerves részeként a RNK egyetemes irodalmi életének — a lezajlott négy év alatt keresztült.

Két évvel ezelőtt, az 1948. május 25-én megjelent 50. számában az „Utunk” szerkesztőségi kollektívája felmérte a folyóirat megjelenésétől megtett utat és egyben kijelölte azokat a feladatokat, amelyek a RNK magyar íróira abban az időszakban hárultak. Az „Utunk” akkori vezércikkében ezeket írta: „Az Utunk a népi demokrácia jelszavával indult ezelőtt két évvel, amikor a szocializmus felé vezető rend még csak ígéret volt országunkban. Most, amikor a Népköztársaságban valóságossá vált, minden erőnkkel azon kell lennünk, hogy valóságossá váltsuk az emberi lélekben és agyban is. Ez is építés és ez az építés is a mi feladatunk.”

Az „Utunk” 100. számának megjelenése jó alkalom arra, hogy felmérjük, mennyire valósították meg a gyakorlatban a folyóirat szerkesztői és munkatársai az akkor kijelölt feladatot? Ha végiglapozzuk az azóta megjelent lapszámokat, megállapíthatjuk, hogy nagy egészében eleget tettek a vállalt feladatnak. Különösen azóta, mióta a „Lupta de Clasă” bírálata feltárta és elemezte magyarnyelvű folyóiratunk akkori gyengeségeit, hibáit. Mik voltak ezek a főleg kezdeti hibák? Elsősorban az elvtelen irodalmi egység megnyilatkozásai a lap hasábjain, mely a legtöbb hiba forrása volt (lásd: Gáll Ernő: „Új utszakasz előtt” című cikkét a lap 1948. július 24-i számában). Ez az elvtelen irodalmi egység volt az oka sokáig, hogy íróink nagyrésze nem vett azonnal és eredményesen irányt az élet, a társadalom jelenségeinek mélyreható jellemzésre azoknak a szocialista realizmus eszközeivel való művészi ábrázolására. Vagyis az irodalmi pártosság olyan teljes, maradéktalan érvényesítésre irodalmi életünkben, amely lehetővé teszi, hogy irodalmunk megfeleljen a lenini-sztálini követelménynek, annak, hogy az irodalom — a népszerűsége eme legkövetlenebb és egyik leghatásosabb eszköze — az általános proletárvagy szervezésévé váljon.

Irodalmi életünk eme korsza-

Az „Utunk” 100. számának megjelenése jó alkalom arra, hogy felmérjük, mennyire valósították meg a gyakorlatban a folyóirat szerkesztői és munkatársai az akkor kijelölt feladatot? Ha végiglapozzuk az azóta megjelent lapszámokat, megállapíthatjuk, hogy nagy egészében eleget tettek a vállalt feladatnak. Különösen azóta, mióta a „Lupta de Clasă” bírálata feltárta és elemezte magyarnyelvű folyóiratunk akkori gyengeségeit, hibáit. Mik voltak ezek a főleg kezdeti hibák? Elsősorban az elvtelen irodalmi egység megnyilatkozásai a lap hasábjain, mely a legtöbb hiba forrása volt (lásd: Gáll Ernő: „Új utszakasz előtt” című cikkét a lap 1948. július 24-i számában). Ez az elvtelen irodalmi egység volt az oka sokáig, hogy íróink nagyrésze nem vett azonnal és eredményesen irányt az élet, a társadalom jelenségeinek mélyreható jellemzésre azoknak a szocialista realizmus eszközeivel való művészi ábrázolására. Vagyis az irodalmi pártosság olyan teljes, maradéktalan érvényesítésre irodalmi életünkben, amely lehetővé teszi, hogy irodalmunk megfeleljen a lenini-sztálini követelménynek, annak, hogy az irodalom — a népszerűsége eme legkövetlenebb és egyik leghatásosabb eszköze — az általános proletárvagy szervezésévé váljon.

Irodalmi életünk eme korsza-

A feladatok azonban egyre számosabbak. A hibák, gyengeségek, amelyek főleg kritikai irodalmunk hiányosságaihoz bizonyos foku — bár egyre gyérülő — polgári hatások még nem teljes leküzdésében nyilatkoznak meg, még kiküszöbölésre várnak. Am a munka, melyet az „Utunk” négy év alatt végzett irodalmi életünk, irodalmi közvéleményünk, új írókade-reink kialakításában sokkal több pozitívumot, mint negatívumot mutat fel. Századik száma megjelenése alkalmából további sikeres munkát, még több eredményt kívánunk az „Utunk” szerkesztő- és munkatársi kollektívájának.

Irodalmi életünk eme korsza-

A vizsgák sikeréért

Példaadó munkát végez a körösfői tantestület

KÖRÖSFŐ. — (Lovelezőnkötől.) A körösfői iskolában tervszerűen folynak a vizsgák előkészületei. A tantestület minden esütörtönön pedagógiai gyűlésen vitatja meg teendőit, nehézségeiket és a tanulók előmenetelének megjavítására irányuló kérdéseket. Megszervezték a gyengébb tanulók külön oktatását is ennek eredményeként az iskola alsó és felső ciklusában egyetlen tanuló sem marad osztályismétlő. A pótlóórakon kívül külön foglalkoznak a magántanulók előkészítésével, valamint a VII. osztályos tanulók előkészítésével abszolváló és felvételi vizsgára. Ugyanakkor a tantestület Sárvaszár és Nyárszó tanulóit is előkészíti magánvizsgákra és orosz nyelvvizsgára.

A gyakori szülői látogatások és szülői értekezletek eredm-

nyezték azt, hogy a szülők bizalommal viseltetnek az iskola iránt és szívesen küldik gyermekeiket szakmai iskolába.

Jó munkát végeztek a gyenge előmenetelű tanulók oktatásában és vizsgára való előkészítésében Kovács Erzsébet, Kupa Erzsébet és Szabó Lili. Mind a gyenge előmenetelű tanulókkal való foglalkozás tervszerűen folyik. Erre vonatkozólag a tantestület tervet készített. Az óralátogatás biztosítására versenyt szerveztek a tanulók között. Ebbe is bevonták a szülőket, akikkel a munkahelyen beszéltek meg a fontos kérdést. Így küzdenek a körösfői tanítók, hogy minél felkészültebb kérdéseket biztosíthassanak a tanulásoknak, a szocializmus építésének.

Kovács György

MOSZKVA. — (Agerpres.) Az Ukrán Szovjet Szocialista Köztársaság Legfelsőbb Tanácsának elnökege rendeletet adott ki az Ukrán Szovjet Szocialista Köztársaság Legfelsőbb Tanácsának összehívásáról. A rendelet értelmében az Ukrán Legfelsőbb Tanács VII. ülészeit 1950. július 3-ára hívták össze Kievbbe.

— Nem kétséges — írja a továbbiakban a lap — hogy a jugoszlávai dolgozók a munkások-

Készülünk az aratásra

Jó munkamódszert vezettek be a javításnál, de elmulasztották a versenyszervezést a kolozsvári gépközpont dolgozói

Természetbetakarításra készülnek a dolgozó földművesek. A dus termést ígérő földek aratására üzemképes állapotba helyezik, megjavítják az aratógépeket, traktorokat, cséplőket. Az állami gazdaságokban, a kollektív gazdaságokban, a Comcereálnál és az ideiglenes bizottságok hatáskörébe tartozó gabonarakarátokat takarítják, fertőtlenítik. A munkálatokat a Román Munkáspárt Központi Vezetősége és a minisztertanács határozata értelmében végzik, a békeharc jegyében, a dolgozó nép életszínterének növelésére.

A kolozsvári gépjárató központban igen erőteljesen folyik a munka. A gépjárató központ 5 megye traktorállomásainak gépeit javítja meg. Szamos, Naszód, Kolozs, Maros és Torda megyék betakarítási munkálatait biztosításához nyújt hathatós támogatást a kolozsvári gépközpont.

A kolozsvári gépközpont dolgozói helyesen szervezték meg a munkát. Amint a Román Munkáspárt Központi Vezetősége és a minisztertanács határozata megjelölte, a vezetőség megbeszélte, s kijelölte azokat a feladatokat, amelyeket a határozat értelmében teljesíteniük kell. Mindenekelőtt ellenőrző csoportokat szerveztek, amelyeket szétküldtek a traktorállomásokra, hogy felülvizsgálják a gépjáratókat.

Az aratásra való felkészülés, a gépjáratás eddigi munkálatai során világosan megállapítható az, hogy mely állomások dolgozói kezelik gondosan gépeiket, s hol

szükséges nagyobb javítások eszközése. Az általános helyzet az elmúlt évhez viszonyítva igen nagy mértékben javult. Ez évben sokkal kevesebb a javításra szoruló gép, mint tavaly. Ennek hármasságát magyarázza az. Elsősorban az, hogy a gépjáratások új szakaderei, akik a tavalyi évben végeztek terepmunkát, a most lezajlott tavaszi mezőgazdasági munkálatok során már nagyobb tapasztalattal teljesítették feladataikat. Szorosan kapcsolódik ehhez — és az előbbi ok alapfeltétele — az, hogy az elmúlt telet a traktoristák politikai színvonaluk növelésére fordították, ami munkájuk minőségét javulást eredményezi. Kitérő javulás mutatkozott ezen a téren a bonchidai gépjáratáson, ahol a munkásigazgató, Neagu Jacob, minden feltételt megteremtett a traktoristák számára, hogy növeljék ideológiai és szakmai tudásukat.

Hányosság a gyéresi traktorállomáson tapasztalható. Itt egyes traktoristák nem gondolták kellően gépeiket, ami miatt több traktor javításra szorult. A gyéresi traktorállomáson a dolgozók nem használták ki kellően a téli hónapokat. Nem növelték ideológiai és szakmai felkészültségüket, s munkájuk nem eléggé tervszerű, nem eléggé szervezett.

A kolozsvári gépközpont a körzetébe tartozó traktorállomásoknak sok támogatást nyújt. A kolozsvári nagyműhelyben megjavítják mindazokat a traktorokat, amelyeket a gépjáratásokon, a

szükséges különleges szerszámgepek hiánya miatt nem lehet javítani. Nemcsak a gépjáratások traktorait, hanem az egyéni tulajdonban lévő traktorokat és cséplőket is javítja a gépközpont. Ezt a munkát azonban nem szervezték eléggé meg, s csak Kolozs megyére szorítkozik az, amit ezen a téren tettek. A gépközpont átiratot intézett a kolozs megyei ideiglenes bizottsághoz, melyben értesíti, hogy gépjáratások eszközésére a dolgozó földművesek rendelkezésére áll. Elmulasztotta azonban azt, hogy hasonló átiratot küldjön a tordamegyei ideiglenes bizottságnak.

A gépközpont nemrégiben leltárt készített a raktáron lévő traktor- és cséplőgépek alkatrészeiről. Ezt a leltárt elküldte a körzetébe tartozó gépjáratásokra, ahol ki-ki a maga alkatrészeit, amelyeket a gépjáratások szükségessége.

A javítási munkálatok során a gépközpont ujtást vezetett be. A körzetébe tartozó traktorállomásokon minden gépi mellé javítási lapokat függesztettek. Ezekre az ellenőrző lapokra rávezetik a traktoron, vagy cséplőgépen végzett összes javításokat, s ha esetleg újabb hiba adódik elő, akkor a szakemberek pontosan tudják azt, hogy ki, mikor, milyen javítást végzett a traktoron, vagy cséplőgépen. Az ellenőrző lapokat, mikor a javítás megtörtént, a gépközpont ellenőrző közege aláírja s ettől kezdve viseli a felelősséget az illető gép üzemképességéért. Természetesen mielőtt aláírja az ellenőr a javítási lapot, üzemben győződik meg arról, hogy a kijavított gép valóban megfelel a követelményeknek. Ezt a módszert a többi gépközpontoknak is át kell venniük.

A kolozsvári gépközpont dolgozóit munkájukban a béke megőrzéséért folytatott harci elszántság vezérli. Elmulasztották azonban a legfontosabbat: az élő szocialista versenyek megszervezését. Történtek ugyan versenykihívások a javítási munkálatok megkezdésekor, azonban a versenyponatok teljesítését senki nem ellenőrizte, s így a verseny teljesen elaludt.

Az aratásra, cséplésre készülnek az ország dolgozói. A siker érdekében még igen sok a tennivaló. A kolozsvári gépközpont dolgozói nagymértékben kiválóak hozzájárulni a terménybegyűjtés sikeréhez, a dolgozó nép életszínterének emeléséhez. Ennél érdekesebb alapon meg kell szervezni a szocialista munkaversenyeket. Így fokozottabban teljesíthetik a rájuk háruló feladatokat.

sz. gy.

Torda megyében befejezték a gyomirtást és az első kapálást

TORDA. — (Tudósítónktól) A tordamegyei dolgozó földművesek lendületes munkát végeznek, hogy az őszi és tavaszi vetéseket megtisztítsák a gyomoktól. Június 6-ig a topánfalvi járás kivételével teljesen befejezték a gyomlálást. A legnagyobb sikereket a kollektív gazdaságok dolgozói valósították meg, ahol az egyes brigádok munkaversenyeket szerveztek, s annak szellemében végezték a gyomirtást. A gyomirtási munkálatokban a gyéresi és ludasi járárok vezetnek az élen.

A gyomlálási munkálatokkal egyidejűleg szépen haladnak a kapálások is. A napraforgó, kukorica, burgonya, cukor és takarmányrépa első kapálását befejezték, kivéve a hegyes vidékeket, ahol rohamos ütemben halad a munka. A kedvezőbb fekvésű járásokban megkezdődött a második egyes részekben a harmadik kapálás is.

Legelőtakarításban a ludasi járás dolgozói nagyszerű eredményeket értek el. Közel 5000 hektár legelőterületet megtisztítottak, hogy állataik a nyár folyamán bőséges eledelhez jussanak. A gyéresi járásban 4000, a tordai járásban 1988 hektár legelőt tisztítottak meg.

A megyei ideiglenes bizottság a RMP KV és a RNK minisztertanácsa határozatának megfelelően munkatervet készített a begyűjtési munkálatokra is. A falusi ideiglenes bizottságokkal karöltve úgy szervezi meg a begyűjtéseket, hogy az lehetőleg a legjobb körülmények között történjen.

A bírálati és önbírálati szellem fejlesztése jobb eredményeket biztosít

MNSz IV. kerületi szervezete esti tanfolyamán

A Magyar Népi Szövetség kolozsvári V. kerületi szervezete a múlt hónapban zárta a harmadikban szervezett esti tanfolyamát. A tanfolyamon munkában kitűnt utca-csoportfelelősök, utcafelelősök és aktív tagok vettek részt. Megismerkedtek ott a marx-lenini-sztálini tanokkal, melyeket későbbi munkájukban hasznosítanak. Fokozottabb harcot folytatnak az osztályellenesség ellen és a béke megvédése érdekében.

A IV. kerületi városi szervezettel ezéltől egy hónappal indult meg a tanfolyam, 28 hallgatóval. A hatodik előadás után csoportülést tartottak, amelyen a hallgatók kiértékeltek az addig tanultak alapján saját, valamint az előadók és a tanfolyamfelelős munkája eredményét.

Gergely Irén hangsúlyozta, hogy a nevelés terén rendkívül nagy fontossága van az esti tanfolyamoknak. Már az első előadásokból rengeteget tanult s ezért elhatározta, hogy még fokozottabban sajátítja el az előadott anyagot, de nem feledkezik meg az elméleti ismereteknek a gyakorlattal történő kapcsolásáról sem. Kérte ezért, hogy a tanfolyam résztvevői látogassák pontosan az előadásokat, olvassák szorgalmasan a kijelölt

olvasmányokat, mert így jelentős mértékben fejlődnek.

Az első előadások után már érződik a tanfolyam sikere. A megbeszéléseken valamennyien cselekvően résztvesznek és a tisztázatlan kérdéseket a tanfolyamvezetővel megvitájták.

Az eredmények mellett azonban komoly hibák is merültek fel a IV. kerületi tanfolyam munkájában. A tanfolyam résztvevői még nem mélyítették el magukban az egészséges bírálat és önbírálat szellemét s így nem tudják kiértékelni teljes mértékben a tanultakat és nem világítanak rá kellően a hiányosságokra. Sok esetben a tanfolyam hallgatói nem jelennek meg pontos időben s így rendszerint késő estig elhúzódnak egy-egy előadás.

Szükségesnek mutatkozik a hiányosságok sürgős felszámolása és az egészséges kritika és önkritikai szellem kialakítása. A hibák ugyanis gátolják a hallgatóság előmenetelét. Felszámolásuk viszont biztosítja a tanfolyam résztvevőinek fejlődését s akkor gyakorlati tevékenységükben is jobb eredményeket valósítanak meg.

Behabetz Magda,
a MNSz kolozs megyei szervezetének politikai nevelője

A Lenin-rendes „Május 1” kolhoz mezei brigádjának munkájáról

Kolhozunk fennállása óta komoly eredményeket ért el. Sokáig szocialista nagyüzemi gazdaságunkban a mi mezei brigádunk számára 1500 hold szántóföldet jelölt ki a kolhozvezetőség. Külön jegyzőkönyv kíséretében adta át a föld megműveléséhez szükséges mezőgazdasági szerszámokat, igás állatokat és a számkunkra kijelölt földhöz tartozó gazdasági épületeket. Fogatos vetőgépeink vannak, magtisztítóink, boronánk és más szükséges mezőgazdasági eszközökünk, valamint ökrünk és lovaink. Az igásállatokat és a mezőgazdasági eszközöket a brigádunk belül egy-egy kolhozparasztra bízuk, akik felelnek gondozásukért. Brigádunk állománya állandó, már néhány év óta ugyanaz az 58 kolhozparaszt dolgozik benne. Véleményem szerint ez a sikeres munka elemege.

Mivel a brigádállomány állandó, jól megismerhettem brigádunk minden tagjának szakértelmét, ismeretét és így a legjobban fel tudom használni az embereket. Erre nagyon jó példa volt a múlt évben, amikor a gyapotvetést kezdtük meg. A gyapotvetések ápolására nem egyszerűen névsor szerint jelöltem ki a szükséges számú kolhozparasztot, hanem terre a munkára külön felkészült embereket osztottam be. — Darja Szbosevát, Aleksandra Kiszeljovát és másokat, akik már az agrotechnikai körben tanulmányozták a gyapotművelés tudományát.

A sikeres munka alapfeltétele a szoros együttműködés mezei és a traktorbrigád között. Nálunk ez az együttműködés az évek folyamán már barátsággyőrsődött. A gépjáratás traktorbrigádja végez nálunk minden nehezebb munkát és az aratás már teljes egészében gépített. Az igazságot csak kisebb munkára használjuk.

Az idei vetés előtt megtartottuk a traktorosok és kolhozparasztok együttes termelési értekezletét. Megszabtuk a traktorok munkatervét és megegyez-

tünk, hogy a vetőgépet utköben fölthük fel vetőmaggal. Kijelöltük, hogy a vizet, üzemanyagot, vetőmagot mily módon szállítjuk a gépekhez. A vetés napjaiban mind a négy traktor előre lefektetett grafikon szerint dolgozott és pontosan teljesítette a tervét.

Ez évben is versenyben állunk a többi mezeibrigáddal. A verseny elsőségét az szabja meg, ki termeszt és ki gyűjt be több és minőségileg jobb termést. Ebben a közös célban találjuk meg a kolhoz állandó növekedésének, gazdaságának, s a kolhozparasztok egyéni jólété fejlődésének zálogát.

JEFIM MRAKOV
brigádvezető

Hegyoldalon épített szép házban lakik a Győri és a Korka család. Az emeletről látni a gyárat, mely az egész várost körül fogja. Nem messzi a háztól, a temető nyújtózik. Sir sir után, halott halott mellett figyelmességi a dolgozókat, hogy a tőkés rendszerben olesó volt a munkás élete.

HATAN LAKNAK a házban. Három közülük kenyérkereső, két háziasszony a házkörüli teendőket végzi, míg a négy éves kisleány az óvodában készül az életre. A családfő, Győri Mátyás, kazánkezelő, nevelt loányának férje a motorgyárban vasasztergályos, nevelt fia pedig, Korka Lajos mozdonygyári hegesztő.

Szombat délután, Győriné három malacukkal foglalatoskodott, míg Vilma, a leánya a kertben gyomlált, amikor a kertajtó kinyílt. Mátyás jött haza. A klubban volt. Széles, lapátkezevel gyengéden fogja a könyvet. Ilja Ehrenburg írta. Címe: „A vihar.”

Közben a malacvisítás megszünt. Hegyes fogaikkal a kukorica és árpadarát vigan ropogtatták. A gyomlálás is elkészült. A fiatalasszony az eme-

Resicai munkások a békéről...

lete ment és vacsorát készített, míg Győriné sonkát, szalonnát, retket, fiatalhagymát és kenyeret tett az asztalra. Férje vacsorázott. Már a végefelé tartott, amikor lépésekre lettek figyelmesek. A másik két férfi jött haza. Mindketten magasak. Erősek, mint a tölgyfák. Csak annyi a különbség köztük, hogy Lajos nyulánk és karesu, míg a másik vállas, mint a medve. Korka mindössze 21 éves. Van ideje még vállasodni.

LAGYAN BORULT az alkony város földe, amikor mind a hatan összalakoztak. Már sötét volt. Az ég alja néhol lángvörös, másutt lilás. A Siemens Martin-kemencékből kiömlő folyékony acél és a hegesztőlámpák fénye festette meg. A férfiak ünnepélyesek és komolyak voltak. Győri és sógora ingujjban, míg Lajos ünnepelő ruhájában. A városba készült, ahol karesu, nevető szemű leány várt.

— Aláírtam a békeivét — mondta Győri és hangja keményebben esongott, mint máskor.

— Nektek is alá kell írnotok. Az egész utcának, az egész városnak, minden munkásnak.

A férfiak bólintottak. Az aszsonyok arca egy árnyalattal komolyabb lett. Csak Olga nevetett, aki négy évével még nem tudott semmit a háborúról és a békéről.

Vilma felsóhajtott: — Aláírjuk. Eleget szenvedtünk a háborútól. Állandó rettegés és gond. Nem volt gyöngy-életünk a háború alatt. Nincs okunk visszasírni.

— Nincs — mondja Győriné és megrázkódott. — Nem volt kenyér, nem volt hus, nem volt semmi. Most mindünk van. Hármannal vagyunk férfiak és havonta több mint negyven ezer lejt keresnek. Ezt szeretnék elvenni tőlünk. Meg a többi munkástól. Irigylik tőlünk a jobb életet. Moeskos kezüket megint rá szeretnék tenni gyárunkra. De abból nem eszünk...

Korka Lajos az órára nézett. Készülni kezdett. Felállt és úgy beszélt: „De nem elég csak aláírni az ívet. Harcolni is kell a békéért. Ha tudni akarjátok,

megmondhatom: én már 1951-re termelek. Ujtásom bevált. A tulhevítő testek csöveit már nem külön-külön, hanem mind az ötöt egyszerre hegeszttem.

AZ ARCOKAT az öröm tüze festette át. Ki a kezét, ki tréfásan a fülét ragadta meg. Az ünnepeit nevetve hátrált:

— Ne nekem kívánjatok szerencsét. — Aztán elkomolyodott. — A Pártnak, az Ifjúság Szövetségnek köszönjétek. Ők segítettek. Nélkülük nem ment volna messzire. — Köszönt és elment.

A szobában még sokáig beszélgettek. A békéről, amit megvédenek. Ők hatan és a világon élő sokmillió munkásalád. A Szovjetunió dolgozóiról. Szálin elvtársról. A beszégetést a gözkéret szakította félbe. A tavaszi szőlben diadalmasan bugott.

— Tegyük el magunkat holnapra. Pihenjük. Lajosnak igaz van. Ő jól védte a békét. Nekünk is elmunakásoknak kell lennünk.

Kint az éjszakában a gyárna szegett hatalmas ótágu csillag diadalmasan ragyogott.

K. E.

A munkakönyvek kiállításának módja

KOLOZSVAR. — A megyei munkaerőosztó hivatal június 7-én délután 4 órakor a megyei ideiglenes bizottság székházának nagytermében értekezletet tartott, amelyen résztvett a város valamennyi vállalatának és intézményének igazgatója, technikai káderfelelőse és üzembizottsági elnöke.

Az értekezleten ismertették a minisztertanács 502—1950. sz. határozatát, amely a munkakönyvek kiállításáról szóló rendelkezést tartalmazza.

A munka- és népjóléti minisztérium a hivatalos közlöny május 13-i 41. számában megjelent 502 számú rendelete értelmében munkakönyvre jogosult mind az állandó, időlegesen felvett, vagy időszakos dolgozó, aki 1950. június 1-én valamelyik vállalat, szervezet, intézmény, vagy szövetkezet fizetési listáján szerepel.

A kibocsátandó munkakönyvek számára pontos megállapításra minden vállalat és intézmény köteles június 10-ig beárrolag kimutatást benyújtani a munkaerőosztó hivatalhoz, amelyben pontosan feltűnteti, hogy vállalatánál hány dolgozó jogosult munkakönyvre. A kimutatásban csak számbelileg tüntetik fel a dolgozókat. A kimutatás kiállítását illetőleg kivételt képeznek a termelőszövetkezetek, amelyek névleg sorolják fel a jogosultakat.

A munkakönyv ára 15 lej, mely a dolgozót terheli, de fizetésig a vállalat kölcsönzi, s egy összegben befizeti az Állami Bank pénztárába (Banca de Stat, Cont special al Sectiei de Munca si Prevederii Sociale). A banktól kapott nyugtával és a vállalat igazgatójának és káderfelelősenek aláírásával ellátott delegációval azután a vállalat megbíztottja felveheti az új munkakönyvet — kitöltés végett — a munkaerőosztó hivataltól. Egyben minden dolgozó részére vételez egy-egy fejlappot is, amelynek költségét a vállalat viseli.

Ugy a munkakönyv, mint a fejlapp kitöltését a vállalat káderosztálya végzi, illetve annak hiányában a vállalat adminisztratív osztálya a pártfelelős részvételével. A munkakönyv kiállítására külön bizottságot választanak, amely a vállalat káderfelelőségéből, a munkaerőosztó hivatalból és az ideiglenes bizottság egy-egy kiküldöttjéből áll. Ugy a könyvet, mint a fejlappot csak az alkalmazott jelenlétében szabad kiállítani, hivatalos igazolóról — előző munkahelyéről kapott működési bizonyítványok — alapján. Ennek hiányában a

megjegyzési rovatban feltüntetendő, hogy „szóbeli bejelentés alapján”.

Azon dolgozóknál, akik csak ideiglenesen nem tudják igazolni irattal előző munkaidejüket, ezt ceruzával kell bejegyezni. Ha három hónap alatt nem igazolják, szóbeli bejelentésnek kell tekinteni. A munkakönyvet a könyvek kézhezvételétől számított 30 napon belül minden vállalat és intézmény köteles kitölteni. A június 1 után alkalmazott dolgozók már csak negyedévenként kaphatnak munkakönyvet.

Meghosszabbították az adóhátralékok kedvezményes befizetésének határidejét

A pénzügyminisztérium segítségével, az azoknak az adófizetőknek, akiknek adóból vagy pénzbírságból származó hátralékaik vannak. Ezeknek az adófizetőknek lehetővé teszi, hogy ha hátralékaikat június folyamán — 30-ig bezárólag — befizetik, kedvezményben részesüljenek. Eszerint tehát június 30-ig bezárólag adóhátralékot 15 százalékos késedelmi kamattal lehet befizetni, a pénzbírságot pedig 90 százalékkal csökkentik.

Abban az esetben, ha az adófizetőt kihágási jegyzőkönyvvel nem az államtól eivont adó nemfizetése miatt, hanem formai okok miatt büntették meg, ha ezt a pénzbírságot 1950. június 30-ig kifizeti, az összeget 95 százalékkal csökkentik. Az ilyenképpen kifizetett összeg vonatkozó kihágási jegyzőkönyvét nem küldik meg a bíróságnak a szabótárseljárás folyamatbeteleért, hanem hivatalból hatályaon kívül helyezik azt.

Betéti lapok a CEC-pénztárnál

BUKAREST. — A takarékbetétek megkönnyítésére a CEC új módszert vezetett be. Az új rendszer szerint a betétkönyv alkalomadtán helyettesíthető.

A betéti lapokat elsősorban a 100—500 lejes összegeket elhelyező kis letételek számára vezették be. E betéti lapokat bárki kiválthatja, akár alkalmazott, akár szabadfoglalkozású.

A szokásos betétkönyv tulajdonosa csak 6 hónap elteltével veheti ki a pénzt — a betéti lapra letett összeget viszont bármikor visszafizetik, vagy

pedig a letett összeget takarékbetétkönyvre vehetik át.

A betéti lapnak számos más előnye is van. A betétek számontartásához szükséges irodai munka is leegyszerűsödik s az üzemek CEC-megbízottainak munkája lényegesen könnyebbé válik. A betéti lap elkészítése sokkal kevesebbe kerül, mint a rendes betétkönyv. Nagy előnye továbbá, hogy a betétesnek sem a befizetéskor, sem a pénz fekvételekor nem kell semmiféle nyomtatványt kitöltenie.

S P O R T

A Lokomotiva Nagyváradon, a Hadsereg együttese Nagyváradon játszik vasárnap

Az NB I és NB II-ben vasárnap a 9. forduló kerül lejátszásra. A bajnokságban vezető Hadsereg (Bukarest) csapata Marosvásárhelyen szerepel a Lokomotiva ellen. A nagyváradi Haladás Petrosényban játszik a Partizanul csapatával. Az idegenben játszó Hadsereg és Haladás csapatai igen nagy erőpróba előtt állanak, mert könnyen megtörténhetik, hogy vereségük esetén az aradi Vörös Lobogó UTA csapata kerül a bajnokság élére, amennyiben sikerül Resicán a Metalul ellen győznie. Temesváron helyi rangadó lesz, a TESE és a Lokomotiva között. Bukarestben a Lokomotiva a

szabados vasutascsapat ellen, míg a Dinamo a Partizanul (Bukarest) csapatával játszik.

Az NB II második csoportjában a kolozsvári csapatok közül a Hadsereg és a Lokomotiva idegenben játszanak. A Hadsereg Nagyváradon a Lokomotiva ellen, míg a kolozsvári vasutascsapat Nagyváradon a Metalul ellen. A katonacsapat a RNK Kupa küzdelmei során 2:6 arányban győzött Nagyváradon, míg a Lokomotiva a legutóbbi nagyváradon mérkőzésén 10:1 arányban győzött a helyi csapat ellen. A vasárnapi fordulóból mindkét kolozsvári csapatnak

kevés esélye van mind a két pont megszerzésére.

A KESE Kolozsváron játszik a szatmári Lokomotivával. Az aranyosgyéresi Metalul Aradon a Lokomotiva ellen, a medgyesi Partizanul Lupényban a helyi Partizanul ellen, a Metalul (Vörös Acél) csapata pedig Brádon játszik a helyi Metalul ellen.

Az NB II második csoportjában az első nyolc forduló után nemcsak a KESE, Partizanul (Medgyes) és Partizanul (Lupény) csapatainak, hanem a Hadsereg és Lokomotiva (Kolozsvár) csapatainak is van esélye a bajnokságra.

KAPASBÓL

KOLOZSMEGYE több községében tartanak vasárnap bemutatást a kolozsvári szakszervezeti egységek. Gyaluban az IMF. Orvosok és Gyógyszerészek szakszervezetének női sportolói, Váralmáson a Lokomotiva RATA, Egeresen a Villamosmű, Tótházán a Lokomotiva, Kisbácsban pedig a bőrgyári sportolók tartanak bemutatást.

A SZOMBAT estére kitűzött Lokomotiva-Hadsereg ökölvívő mérkőzést június 17-re halasztották el.

KOLOZSVAR vizslabda válogatottja Déak, Bázsa, Bogdán, Jordáki, Sarkadi, Aranyossy, Ghermanu, Bara, Gáll, Müller és Maxim összehállításban áll kivásárnap délután a bukarestiek ellen. Kolozsvár férfi kosárlabda válogatottja vasárnap délelőtt Nagyvárad ellen Russu, Danszky, Szabó, Chiorean, Necs II, Lőrincz, Gyárfás, Lukács, Ördög, Pop, Gamenczi összehállításban áll ki.

A SZAKSZERVEZETEK Székházának Szabadság-tér 2 sz.

alatti nagytermében, szombaton délután 3 órai kezdettel tartják meg 16 szövetkezet és állami vállalat asztali tenisz kupa versenyt, amelyre 128-an neveztek be. Az egyéni női- és férfi versenyen kívül, a csapatversenyeket is megtartják, amelynek eddigi védője a Comtextil csapata volt.

SZAMOSFALVÁN KERÜL LEJÁTSZASRA A HADSEREG-VÖRÖS LOBOGÓ DERMATA RANGADÓ MÉRKŐZÉS

KOLOZSVAR. — A kerületi labdarugó bajnokság küzdelmei a befejezéshez közelednek. Vasárnap csak négy mérkőzés kerül lejátszásra. Ezek közül a Hadsereg (Szamosfalva)—Vörös Lobogó Dermata rangadó bajnoki mérkőzést délelőtt 10 órai kezdettel Szamosfalván játszik le Dr. Russu Gabriel vezetésével.

Színház — Mozi — Opera

SZOMBAT D. U. FÉL 5 ÓRAKOR
MAGYAR PEDAGÓGIAI ISKOLA ZENÉS SPORTBEMUTAJA A DISZTEREMBEN.

A MAROSVÁSÁRHEI VI. ÁLLAMI SZEKELY SZÍNHÁZ KOLOZSVÁRI MŰSORA:

Június 9-én péntek este 8 órakor: „AZ ÉSZ BAJTAL JÁR” (Állami Magyar Színházban)

DÉSEN június 10-én, szombaton este 8 órakor: A DUDVA.

NAGYBÁNYÁN június 11-én, vasárnap és június 12-én, hétfőn este 8 órakor: KISPOLGÁROK.

MOZIK MŰSORA:

NEPMOZGÓ (POPULAR): A SZO-ROCSINCI VÁSAR. Előadások: 5, 7, 9. Vasárnap délután 3 órától.
CAPITOL: VALAHL BIZONIABAN. Előadások: 5, 7, 9. Vasárnap 3 órától.

MUNKÁS MOZGÓ: A HÉTFEJŰ SÁRKÁNY. Előadások: 5, 7, 9. Vasárnap délután 3 órától.

VÖRÖS CSILLAG MOZGÓ: VALAHL BIZONIABAN. Előadások: 4, 6, 8.

„ÚJ IDŐK” MOZGÓ: Román nemzeti táncok. — A vér. — Látszólagos halál. — Balhas. — Fenséges hegyek tartománya. — Repin-festmények.

CAPITOL ÉS VÖRÖS CSILLAG MOZGÓ bemutatják mai kezdettel a moszkvai MAXIM GORKIJ stúdió alkotását:
VALAHL BIZONIABAN
Az angol-amerikai csapatok nyugatnémetországi megszállásuk alatt elkövetett barbárságait mutatja be a film.
Főszerepek:
VERA MARECKAJA és P. KADOCNIKOV.
Előadások kezdete Capitolban 5, 7, 9. Vasárnap 3 órától.
Vörös Csillag Mozgóban: 4, 6, 8.

VESZÜNK SÜRGŐSEN !
diagnosztikáló Röntgen-készülék 100 kilowattig, elektro-gén-csoportokat 25 KW 220 váltóáramra.
Részletes ajánlatokat „Serviciul Tuberculozei” Bucuresti, Bulevardul Dimitrov 35 szám címre küldendők.
Telefon: 2—79—61.

Közlemények

ELVTÁRSI ÖSSZEJÖVETELT RENDEZ A KOLOZSVÁRI TANÜGYI SZAKSZERVEZET. Az iskolai év befejezése alkalmából a kolozsvári tanügyi szakszervezet I. szekciója műsoros elvtársi összejövetelt rendez június 10-én az Elena Pavel napközi otthon Ion Creanga-utca 4. szám alatti helyiségében. Erre az összejövetelre meghívjuk a tanügyi szakszervezet tagjait a városból és megyéből.

AZ ÁLLAMI MAGYAR TANITÓKÉPZŐ SZÜLŐI ÉRTEKEZLETET tart június 10-én, szombaton d. u. 1/2 órai kezdettel. Az értekezleten zenes sportbemutató előzi meg az iskola disztermében. Az értekezleten az évvégi vizsgák anyagáról és módszeréről tájékoztatják a szülőket. Ezért minden szülő pontos megjelenését kéri az igazgatóság.

APRÓHIRDETÉS

FÉNYEZETT FÉLHALÓ garde-robszékrennyel eladó. Bethlenkert-utca 23. — **FEKETE BÁRSONYT** veszek. Din dos-Zug-utca 7, Simionescu Emilia. — **KONYHABERENDEZÉS,** két fotel, antik vitrin eladók. Baritiu-Malom-utca 29, ajtó 4. — **MOTORKERÉKPÁR** Triumph 200 köbcntis eladó. Kogalniceanu-Farkas-utca 16, ajtó 19. — **VEZÜNK** szívó-nyomó borszivattyt. „Alimentara”, Kolozsvár, Kossuth Lajos-utca 5. — **BÉKÉLTŐZHETŐ** családi kertes házak, öröklakások, gyümölcsösök minden elfogadható ártért sürgősen eladók. Vulcan ingatlanforgalmi. Molotov-utca 24.

— **KITÜNŐ** fehér gyermeksportkocsi eladó. Cim a kiadóban. — **VEZÜNK** sürgősen 25—50 kilós bádóg- vagy cinkbódönöket méznek. „Alimentara” Állami Kereskedelmi Vállalat, Kolozsvár, Kossuth Lajos-utca 5. — **ELADÓK:** butorok, szőnyeg, befőttes és ugorkás üvegek, majorságketrec. Einstein (volt Telcki Mihály)-utca 10. — **ELCSERELNEM** szoba, konyha, éléskamrás lakásomat hasonlóval. Budai Nagy Antal-utca 93, ajtó 3. — **ELADÓ** „Mundlos” varrógép, új, eredeti csomagolás. Györgyfalvi-utca 33. — **ELCSERELNEM** CFR alkalmazottal, szoba-konyha lakásomat két szobással Horea-ut 74. — **ELCSERELHETŐ** Dermata közelében lévő szoba-konyha lakás. Ovidiu 12. — **AZONNAL BERÖLTŐZHETŐ** ház és kombinált modern butor eladó Szamosközi-utca 84. — **ELADÓ** nagy ebédlő, csipketerítő és egy pár 37-es fehér cipő. Március 6-utca 4, földszint, ajtó 3. — **SPORTKOCSI** bádogos zikni-gép eladó. Budai Nagy Antal-utca 64. — **100-AS MOTORKERÉKPÁR** olcsón eladó. Március 6 (volt Szentgyház)-utca 11. — **SEZLON** ujjonnan átdolgozva olcsón eladó Vörös Hadsereg-utca 67. — **SÜRGŐSEN KERESÜNK** megvételre a Mezőgazdasági Főiskola tangazdasága ré-

szerre jó állapotban levő hidmérleget 2000—3000 kg-ig. Ajánlatokat a Ferma igazgatóságához kérünk. Floresti-Szászfenesi-ut 56. címre. — **CSINCSILLANYULAK** 6 hetesek és 3 hónaposak eladók. Cosbuc-utca 9. Szűsz. — **MOTORKERÉKPÁR**, územképes 200-as Puch eladó. Megtekinthető délután 3—6-ig, Mócok-utja 118. szám alatt. — **KÉTSZEMÉLYES**, furnéros rökámiéav eladó. Vágóhid-tér 8—9. asztalosnál. — **200-AS ZUNDAP** motorkerékpár eladó. V. Alecsandri-utca 8. emelet, ajtó 3. délben 12—1-ig. — **EGYSÜTŐS** gázkályha nagy tartállyal eladó. Boldog-utca 14. — **SZEP GYAPJUSZÖNYEG** 2X3.5 méteres eladó vagy elcserélhető perzsával. Árpád-utca 65. — **MOTORKERÉKPÁRGUMI**, új, 350X19 eladó. Avram Jancu-utca 3. házfelügyelő. — **GYERMEK-KERÉKPÁRT** veszek. Molotov-utca 44, ajtó 6. — **100-AS GAMMA** motorkerékpár eladó. Dacia-utca 4. házfelügyelő. — **KOMBINÁLT SZOBABUTOR** eladó. Jászai-utca 1. II. emelet, ajtó 4. Felkgvári-utnál. — **ELADÓK** olcsón rakodó-kaptáros méhcsaládok. Kisbács község 65. — **EGYSZEMÉLYES** rökámie, gyönyörű dígyökér ebédlő rökámiával, dohányzóasztalka nagy székkel, konyhabutor, előszobafal tükörrel, csillár eladók. Eötvös-utca 15. II. emelet, felső csengő. — **MODERN** kombinált butor eladó. Május 1-utca 6, ajtó 1. — **GYERMEKSZERETŐ** női délutáni elfoglaltságra keresek. Caragiale-utca 3. II. emelet, ajtó 14. Állomás mellett.

R. P. R. Judecatoria Populara Urbana Cluj. Dosar Nr. 2728—1950. CITATIE. Miran Dionisiu domiciliat in loc necunoscut este citat la aceasta instanta, camera Nr. 5, pentru ziua de 19 Iunie 1950; ora 8 in calitate de parat in proces cu Miran Arista pentru divort. In caz de neprezentare judecata se va face in lipsa. Judecator: (ss) Indescifrabil. Grefier: (ss) Indescifrabil. L. S. 2964

IPARVÁLLALAT keres alkalmazásra **SZÜCSMUNKÁST**, lehetőleg saját szerszámmal és géppel. Ajánlatokat a kiadóba „Szűcs” jellege alatt.

A 9. SZÁMU ÉPÍTÉSI VÁLLALAT (Szabadság-tér 30) megvételre keres **IRÓGÉPEKET, SZÁMOLÓGÉPEKET** és egy vas vagy keményfa **IRATSZEKRÉNTY**.

Világosság

Szerkesztőség: Horea-ut 6. II. emelet. Telefon: 15—35. — Kiadóhivatal: Szabadság-tér 31. Telefon: 19—11. — Laptulajdonos: „Petőfi” Lap- és Könyvkiadó RT. Felelős szerkesztő: LÁZAR JÓZSEF. Előfizetés: díj egy hónapra 100 lej; Intézmények és vállalatok évi előfizetési díja 5000 lej. Postaakárképzenzári csekk számla 115 023

UZINELE CHIMICE TURDA
alkalmaz:
5 lakatot, 2 esztergályost, 1 ácsot, 1 asztalos, 1 vízvezetők, gáz- és csatornázási szerelőt, 1 gépész-, vagy villamosági mérnököt, esetleg almérnököt, 1 vegyész-mérnököt, vagy almérnököt, 2 ipariskolát végzett dolgozót, 1 építési rajzolót, 3 könyvelőt.